

K/N „Energētīķis”

kamerzālē

24.septembrī plkst. 19:00

Knuta dienai

veltīts

literāri muzikāls pasākums

„VIENMĒR = PIRMOREIZ”

- Tikšanās ar dzejnieku **Knutu Skujenieku**
- Jaunās dzejoļu grāmatas „**Nekā personīga**” prezentācija
Viesos :izdevniecības „Neputns” direktore **Elgita Bērtiņa**, galvenā redaktore **Laima Slava**, māksliniece **Zane Ernštrite**, grāmatas redaktors dzejnieks **Jānis Rokpelnis**, lībiešu dzejnieks un mākslinieks **Valts Ernšteins**

Ieeja brīva.

ILZE ZEPA

Sikspārņu brīve

Un tārpu lauks

Līdz arī tos salna

Pie kārtības sauks.

KARĪNA

Papriekšu dziest ūdens,

Tad – putns, tad – tārps.

Otrādi nav nekad.

Tā ir savāda kārtība-

Gadu no gad.

DZIESMA

1. Grāmatas „Nekā personīga” redaktors, dzejnieks Jānis Rokpelnis
2. Izdevniecības „Neputns” galvenā redaktore Laima Slava
3. Māksliniece Žane Ernštreite
4. Knuts
5. DZIESMA

Par vakaru - Ligita

Knuta uzruna

Rudens

Visa pļava vēl dīkstos

Tikai gailenes nedus

Bikli dzeltenos kausiņos

Pamodies pirmais medus

Rudens.

Pie miera sen aizsprinģojuši

Zaļie sienāžu zirgi.

Visi jau prom.

Tikai zvirbuļiem

Iesākas gadatirgi.

Kņada. Zvirbuļi pērk un pārdod.

Zvirbuļi krāpj un kaujas.

Viens vienīgs vītols.

Tas pats sevi iztirgot ļaujas.

Un gurdenu lapu vērpetes

Krīt acīs un saujās.

Diezgan tevi tveice skūpstījusi

Alkt un zaļot beidzot nogurusi

Zeltaina uz vēsās zemes dusi

Klusi, klusi...

Dusi. Tavu saules pilno briedu

Tikai lieti lēni, lēni kapā –
Visi aizmirst tevi, rudens lapa
Visiem vajag pumpuru un ziedu
Tikai vējš, kā vienmēr garām skriedams
Pajoko un papurina smiedams
Un tad aizjoņo, kaut kur uz dienvidpusi
Atkal klusi
Atkal klusi, klusi

Uz vadiem ceļmalā šūpojas strazdu bars
Birst dārzā no krūmiem mirdzošās jāņogu asaras
Un sudraba tīmekļos izaužas stāsts par to
Ka beigusies skopā un versmainā vasara
Vējš pierimst. Birzs nobāl. Šis rudenis rīts
Tin mani dzedrā, dīvainā svaigumā
Deg pēdējās asteres. Un es saprotu
Ka vairs nevajag kaunēties maiguma

Kā untumaini izbārstītas neļķes
Mirdz saules lēktā sasalušās peļķes
Aiz lapas lapa pamet zara arkas
Nav meža vairs, ir jauna meža karkass
Ne lediem neticiet ne kruvešiem
Dzīvs zemes spēks zem zelta gruvešiem
Vējš brīdina, vējš bargi rūtī zvana
Vai ražu savāci? Ir jāsāk ziemošana

DZIESMA

Ziema

Saka: nav ziemai sirds

Un ja ir, tā nav īsta

Kādēļ tad vēsās rokas

Jaunpiedzimušos rudzus

Vatētā segā vīsta?

ILZE ZEPA

Ziemas māte ceļu taisa

Lai var braukt sērstībās

Glāžu loki, sniega groži

Ledū kaltas kamaniņas

Sirmi zirgi, salni zirgi

Apkārt manu pagalmiņu

Nāc iekšā, Ziemas māte

Pie uguns sildīties!

Ziemas māte tā sacīja:

- Mana vieta kupenā

Vēja taures, vēja dūdas

Vēja meitas dancotājas

Paldies saku saimenei

Par to durvju vērumiņu:

Cik man leda, cik man sniega,

Tik tev zelta, sudrabiņa

No rīta cēliena miegā
Saule atlaižas sniegā
Un sniegs nez kādēļ kļūst silts
Zīžains zeltains un pasakains
Kā Rīgas jūrmalas smilts
Sala diena
Deg uz pieres kā ziede
un krūtīs aug sirds
un sirdī
medaina latvijas priede
un dziļāk
sestdienas vakars
un kuras pirts

Snieg...

Līdz pašai debess malai snieg un snieg.

Līdz ausīm egles baltā vilnā stieg.

Vairs smailās ausis nedzird vēju bēdas.

Ne atmiņas, ne taciņas, ne pēdas.

Snieg...

Ar baltu kalnu sveķu rokas snieg

Un lēni baltā letargijā mieg.

Līdz Melnai un līdz Baltai jūrai snieg.

Vai tas ir viss?

Viss pieklusis?

Viss apklusis?

Pavasaris

Kleķa bērnodārzā zem sijas
Pašdarbnieki vingrina knābjus bez stājas
Kā jaungada egle apkārts ik alkšņa zars
Uz trijām kājām suns atklībo mājās
Pavasars ...

KARĪNA

Drīz jau atlaidīsies pirmie strazdi
Un no meža dziedot strauti nāks
Sadrups upes dzintarainai lādei
Zilpelēkais, izburbušais vāks
Sadrups vāks un izbirs zāļu dzijas
Dzeltens mällēpenes kamolīts
Un pār izkaisītām mantām liksies
Agri cēlies, nomiegojies rīts
Zemu liksies, mīkstām miglas rokām
Katru cilni, katru asnu segs
Un no viņa pieskāriena zemē
Jaunu ziedu raibās liesmas degs
Drīz pēc rīta atskries dienasvidus
Zaļām cirtām, sapinkojies, bass
Viņa katrā elpā kūpot izzūs
Pagājušās ziemas asaras.

Vai baltais kalns,
Vai baltais kaps
Pār nedzīvi un dzīvi nobrucis?
Snieg...
Kluss kamols dziļi dziļi krūtīs strieg.
Snieg....
Vairs neredz acs. Tik snieg un snieg, un snieg...

Pār jumtiem pār sniega jumtiem
Šūpojas zvaigznes un dūmi
Stāv klusums uz abām kājām
Un paspārēs sapņo vārnas
Ir izmisums Ceļš Un sals
Ir viss tā kā ziemas naktī
Trūkst tikai ragavu slieces
Kas cilvēka balsī dzied.

DZIESMA

Un atkal sāk smaržot gaiss
Virš Berlīnes, Orlas un Rīgas
Dabas ģitārei zaļajai
Pietūks un piebriest stīgas
Zaļais vāks ir pa plānu
Valdīt zaļu un traku zvēru
Kā lai ieskaidro pavasarim
Ka jāprotas kaunu un mēru?
Pavasris smeļ savu smieklu
Kam šāds piesardzīgs mājiens?
Klasiskas horiogrāfijas vietā
Zaļš un nobriedis gājiens
Katrs dzied kā prot, katrs deļo kā grib
Kūst kā prot un kā grib, tā palo
Katrs dzīvo kā grib, katrs mirs kā prot
Bērni klaigā un kauli balo

Gravā, kur tu pavasari
Pirmās lietūs lāses sviedi
Mostas modrie bērzu zari
Izplaukst mazie, zilie ziedi
Tavi mazie ziedu bērni
Platām, zilām acīm brīnās

Kā ar sniegu nīgro, pērno
Saule zelta šķēpiem cīnās
Strazdi atlaidušies, svilpo
Visus sauc uz rīta rosmi
Zaķis krustām šķērsām cilpo
Apreibis no savas drosmes
Ko tu skar ar zaļu liesmu
Putni, zvēri, ziedi, zari
Visi daino tavu dziesmu
Brīnumdari – pavasari!

Pavasaris

Tas ir tāds traks laiks
kad upe piepeši pazaudē slaido līniju
kad strazdi zvirbuļiem uzteic mītni
un ikviena meitene ilgojas
pēc sava Jānīša

Pavasaris

tas ir tāds labs laiks
kad skalojas prom
viss ko vien var aizskalot
kad cilvēkam gribas
izgriezt uz āru smadzenes
un izpurināt drazu
dzestrajā vējā

Pavasaris

tas ir tāds viltīgs laiks
kad visvieglāk var
noķert radikulītu
reimatismu
plaušu karsoni
un dzejisko iedvesmu

DZIESMA

Vasara

Rītausma. Beigusies balle
Ūdensrožu parketā zaļā
Uz lapas vientuļas, platas
Sēž ļoti vientuļa varde
Un dziestošā mēnesī skatās

ILZE VĪLIPA

Un atkal ir vasara
Atzaļo kūla
Lapas kā putni
Sasēžas atpakaļ zaros
Un rudeņa dotais nemiers
Pielīst ar medus smaržu

vasariņa , baltgalvīte
raibu zāļu rinduciņu!
Tevis dēļ četri vēji
Cērt zobenus rībēdami
Vasariņa danci veda
Vasariņa ziedus met:
Vienam rozi. Otram rūtu
Trešam zelta pienenīti
Ceturtaim – Ziemeļim
Suņuburkšķi sētmalē
Raud vītoli, kliez ozoli –
Četri vīri spēkojas.
Vasariņa vidu iet, Jāņuzāles kaisīdama.
Vasariņa vidu iet,
Vasariņa dziesmu dzied:
- Ai, jūs, puīši, vēja galvas,
Manas rokas neceriet!
Līdumiņa arājam
Gredzentiņš apsolīts

Mākoņi uzvelk parādes mundierus
Putni pārbauda savas notis
Apses un liepas pārtrauts tenkot
Un sakārto čaukstošos tērpus
Egļu gvarde saslejas taisnāk
Viscienīgākais un visresnākais pzois
Dod zīmi dzeguzei
Kūkot
Ikrītēko karalienes iznākšanas ceremoniju
Katrs žests
Katra kustība
Pilna nopietnības un cieņas
Katra skaņa
Pilna pienākuma un jēgas
Tā tev nav nekāda Beikingema

Zaļš rīts un dzeltena diena un sarkans novakars
Un kapina brucina izskaptis nemierīgs čurkstu bars
Un saule gar debesu spraisli trin savu muguru dūko
Un bārdaini mākoņu vīri sev mākoņu līgavas lūko
Un vējš uz diendus noliekas zilajos eglaines robos
Un smaržīga siltzemju pīpe kūp viņam smejošos zobos
Un cilvēks pa savu sirdi kā pirmssvētku pļavu bradā
Viņš labāko domu no domām kā bērnu pie rokas vadā

vēl sienāži pa grīslī kāzas dzer
vēl reta lapa nobirst zaru šūpās
bet tu jau tagad aizej mana vasara
ar sārta ķiršu ogu lūpās
vēl mēness raugās saprotošs un silts
vēl rītos rasa mostas ziedu zvanos
bet tu jau aizej, mana vasara
uz jaunu satikšanos
tev ceļu rādot mazais zirneklītis
velk bāla zīda pavedienu tievu
Jā, tu jau aizej mana vasara!
Ardievu!

DZIESMA

Nobeigums

Nodziest upē ūdens.
Putni uz mājām skrien.
Tā ir savāda nāve-
Dienu no dien.

IIZE VĪLIPA

Atjēdzas kurmis-
Rakt un rakt, un rakt.
Tā ir savāda dzīve-
Nakti no nakt.